1848. **N°. 72.**

DRENTSCHE COURANT.

Vrijdag, den 8 September.

De GOUVERNEUR der Provincie DRENTHE, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door Zijne Exc. den heer Opper-Houtvester, met overleg van Heeren Gedeputeerde Staten in dit Gewest, is bepaald:

1°. Dat de groote jagt, mitsgaders de jagt op Ganzen, Eenden en Watersnippen in deze Provincie, op vrijdag den 15 September ek. zal worden geopend;

2°. Dat de jagt niet zal mogen worden uitgeoefend op gronden, waarop nog graangewassen, inzonderheid boekweit en peulvruchten, ongemaaid te velde staan;

3°. Dat niemand, op éénen dag, met de lange jagt meer dan *vijf* hazen zal mogen vangen;

4°. Dat, bij vervoer van wild naar Provinciën, waarin de jagt nog *niet* is geopend, de Houtvesters gemagtigd zijn, om consent-biljetten tot vervoer af te geven, geldig voor den tijd, welke door hen tot dien vervoer noodig zal worden geoordeeld.

En ten einde niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in de *Drentsche Courant* opgenomen en, door de zorg der Plaatselijke Besturen, worden afgekondigd en aangeslagen, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Assen, De Gouverneur voornoemd,
1 *Sept.* 1848. DE VOS VAN STEENWIJK.

De Arrondissements Betaalmeester te Assen, brengt ter kennis van de belanghebbenden dat gedurende den loop dezer maand, ten zijnen kantore zullen worden uitbetaald, de **tractementen** over het 3e kwartaal dezes jaars, aankomende de Ambtenaren van het provinciaal Bestuur, de Regterlijke Ambtenaren en die van den Waterstaat, de leeraren der Herv. Eeredienst, de Pastoors der r.c. Eeredienst en de onderwijzers der lagere scholen, terwijl de tractementen der Ambtenaren buiten de hoofdplaats woonachtig, mede gedurende den loop dezer maand, bij de respective Ontvangers der Dir. belastingen betaalbaar zijn gesteld.

Assen, 4 *Sept.* 1848. H. J. OOSTING.

De Arrondissements Betaalmeester te Assen, brengt ter algemeene kennis dat aan hem bij resolutie van Z.Exc. den tijdelijken Minister van Financien van 28 Aug. jl. no. 718 R. S., is toegestaan, om zich, van af den 6 tot en met den laatsten dezer maand van zijn standplaats te verwijderen, en te doen vervangen door zijn boekhouder *A. Mennega*.

Assen, 4 *Sept.* 1848. H. J. OOSTING.

Nederland.

De *Staatscourant* behelst statistieke opgaven over de landverhuizing uit Nederland, sedert 1830 tot 1847 ingesloten. In dat tijdperk zijn als landverhuizers over zee vertrokken 2333 hoofden van huisgezinnen of op zich zelve staande personen (waaronder 295 welgestelden, 1513 mingegoeden en 496 behoeftigen), die medenamen 5719 vrouwen, kinderen en dienstboden.

De *Staatscourant* behelst ook eene opgave der geldmiddelen, welke, naar gissing, sommige landverhuizers medenamen: volgens dezelve is door 32 personen tezamen omstreeks *f* 80,000 medegenomen.

Tot ontvanger der dir. belastingen en accijnsen te Blija is benoemd de hr *N. E. Servatius*, thans surnumerair der belastingen te Assen.

Van Vierhuizen (Groningen) vertrekt de broodbakker *H. Tamminga*, met zijn gezin, bestaande uit zes personen, naar Suriname, om zich als kolonist te vestigen te Groningen aan de Saramacca. Uit die streken is dit 't eerste gezin dat derwaarts verhuist.

De Herv. Sijnode zal, verzekert men, tegen 't eind dezer week hare vergaderingen voor dit jaar sluiten.

De uitgever en de schrijver der *Hydra* waren door 't hof van N.Holland veroordeeld wegens overname van een feitelijk artikel over *de aftreding van v. Hall*. De Hooge Raad heeft deze uitspraak vernietigd, omdat de hr *v. Hall* destijds reeds afgetreden zijnde, bij gebreke eener persoonlijke klagt de vervolging ambtshalve niet te pas kwam.

Aan de uitgeefster der *Vlissingsche Courant*, die om overname van hetzelfde artikel door de Middelburgsche regtbank veroordeeld was, is dezer dagen gratie geweigerd.

In Overijssel wordt de jagt den 11 ek. geopend; in Gelderland den 7; in Groningen den 16.

Den 30 jl. hield de Vereeniging van herv. predikanten in Overijssel, hare eerste vergadering te Zwol; 35 van de leden waren aanwezig, alsmede eenige predikanten van andere gezindten of uit andere provinciën.

De Hooge Raad heeft een chirurgijn en vroedmeester te Rotterdam, aangeklaagd wegens inwendige behandeling van een heelkundig gebrek, vrijgesproken en beslist, dat een heelmeester geregtigd is tot bestrijding van uitwendige gebreken met inwendige middelen.

Voor de vacante predikantsplaats bij de ned. herv. gemeente te Delft, is gevormd dit 3tal: *Oort* pred. te Eemnes Buitendijks, *Haverkorn van Rijsewijk* te Tiel, *Cats Wor* te Mijdrecht, waaruit de tweede is beroepen.

Den 19 Junij is van Curaçao naar St. Eustatius en St. Martin vertrokken ZrMs brik Mercuur, met 60

militairen, tot herstel en bewaring der rust onder de slaven.

In Groningerland vindt men weer hier en daar sprinkhanen, vooral buitendijks op sommige kwelderlanden, soms in groot aantal. De *Gron. Ct.* vestigt daarop de aandacht, ten einde men de voortplanting van dit insect tegenwerke.

Volgens bekendmaking van 't stedelijk bestuur van Zwol, zijn aldaar 17681 bloemen in potten en bakken, 857 soorten van bloem- en tuinzaden en 79 bouquetten ter markt gebragt, zijnde dus de poging tot daarstelling eener bloemmarkt aanvankelijk geslaagd.

Den 5 heeft de Eerste Kamer beraadslaagd over de Grondwetsherziening in 't algemeen. Sommige redenaars bleven bij hunne bezwaren, en verklaarden zich in 't belang van land en koning, tegen onderscheidene der voorstellen, vooral nopens 't regt van vereeniging, de regtstreeksche verkiezingen, de zamenstelling der Eerste Kamer, enz. Andere leden zouden de meeste voorstellen aannemen, daar zij 't stelsel, over 't geheel, goedkeurden. Weder anderen hadden wel bedenkingen tegen sommige ontwerpen, en hadden liever eene beperkter herziening, doch zagen er bezwaar in, de ontwerpen aftestemmen, nu zij door ZM. en de Tweede Kamer waren goedgekeurd: zij vonden het geraden medetewerken tot beëindiging der herziening, wier afdoening in 's lands belang zoo noodig was; zij zouden daarom vele persoonlijke gevoelens en inzigten ten offer brengen; 't was huns inziens beter, bij tijds vele punten aan den wensch van een groot deel des volks toetegeven, dan door tegenstand schokken te doen ontstaan van gevaarlijker aard dan sommige ontwerpen. De vereeniging der leden, die beide laatste gevoelens zijn toegedaan, zal, hoopt men, leiden tot aanneming, zoo niet van alle, dan toch van ver de meeste ontwerpen. Indien dit nml. van Ontwerp I niet geheel zeker is, Ontwerp II tot en met XI zullen denkelijk worden aangenomen, maar Ontwerp XII waarschijnlijk verworpen. Van stelselmatigen tegenstand der Eerste Kamer is geen quæstie.

ZM. heeft 17 adelborsten van 't Kon. Instituut voor de marine, benoemd tot adelborsten der 1ste klasse bij de Nederl. Marine, waaronder *G. F. Servatius* van Assen.

Ten gevolge van den hoogen boezemstand in Rijnland en van 't ophanden zijnd najaar, wordt het onzeker, of de Leeghwater wel, zoo als vroeger aangekondigd was, elken donderdag juist in werking zal zijn. Dit zal afhangen van den afwisselenden boezemstand, die reeds nu enkele malen staking dier werking heeft ten gevolge gehad.

Naar men verneemt, zullen de fregatten *Prins van Oranje* en *Sambre*, de korvet *Boreas* en de oorlogsstoomboot *Phoenix* weldra troepen en matrozen, tot versterking der indische krijgsmagt, naar Java voeren. Ook met particuliere schepen zullen in deze en de volgende maand een aantal militairen worden overgevoerd, terwijl de werving van vrijwilligers wordt voortgezet.

'tReglement van orde voor de Europische kolonisatie in Suriname bepaalt in art. 25: „Geen kolonist mag, onder eenig voorwendsel hoegenaamd, eene herberg of drankwinkel houden of oprigten."

In de *Staatscourant* vindt men nu de rede des ministers van justitie, in de zitting der Tweede Kamer van 18 Aug., over 't eerste der wetsontwerpen van grondwetsherziening uitgesproken. ZExc. zeide daarin over een voor Drenthe vooral gewigtig onderwerp het volgende:

Nu nog een woord over de splitsing en vereeniging van provincien. Daaromtrent zijn aanmerkingen gemaakt door twee achtenswaardige leden uit Utrecht, wier redevoeringen ik heden morgen met het grootste genoegen heb aangehoord, en van wier wenken de Regering voor een deel gebruik heeft gemaakt. Wat nu die provincien betreft, ik geloof niet dat in eenig rijk, waar eenheid bestaat, de bepaling der onderdeelen van dat rijk eene constitutionele bepaling uitmaakt. De opnoeming der provincien in de Grondwet, zonder die bij de wet te mogen splitsen of vereenigen, is eenvoudig een overblijfsel van het oude federative stelsel, dat thans te niet is (?). En het is juist om die vernietiging aan te duiden, het is om de eenheid van het Rijk der Nederlanden aan te toonen, dat thans aan de wet is overgelaten de splitsing of vereeniging der provincien. Indien in de Grondwet eene constitutionele vestiging omtrent het aantal der provincien wierd opgenomen, zou men dit met hetzelfde regt ten aanzien van bijzondere gemeenten kunnen vorderen; en toch zal ieder erkennen dat zulks strijdig zou zijn met alle denkbeeld van eenheid. Ik geloof bovendien de sprekers gerust te kunnen stellen. Indien het waarheid is dat in elk onzer eene voorliefde bestaat voor het gewest waarin wij geboren zijn of onze woonplaats hebben; als de een er nog eene eer in blijft stellen, om te zeggen: ik ben een Gelderschman, de ander: ik ben een Hollander, en wat dies meer zij, zoo lang die neiging blijft bestaan, Edel Mogende Heeren, dan heeft men hier voor geene vereeniging te vreezen. Maar het oogenblik kan komen, dat men anders denkt, dat men minder gehechtheid zal hebben voor dat afzonderlijk gewest, en er meer aan zal hechten om zich in het algemeen *Nederlander* te noemen; en dan zal de tijd daar zijn om die verandering in de indeeling van het Rijk te doen plaats grijpen. Maar gelooft mij, die tijd is nog verre, zeer verre af, en ik herhaal daarom ook met volle overtuiging wat ik den 13 Mei jl. verklaarde, dat ik het nut nog niet kan inzien van eene vernietiging der bestaande gewesten.

ANTWOORD aan Mr *Alstorphius Grevelink*, op zijn kort woord over de ontworpene verlenging der Hoogeveensche vaart.

Steller dezes, belang hebbende bij de Hoogeveensche vaart, had zich in het vorig jaar gaarne aan andere Heeren aangesloten, om de oprigting eener maatschappij te beproeven, ten doel hebbende zoowel de verbetering en verlenging der Hoogeveensche vaart als het leggen van een kanaal van Assen op Groningen. Hunne pogingen vonden noch bij het Rijks bestuur, noch bij het Provinciaal bestuur van Drenthe die medewerking, waarmede ontwerpers zich hadden gevleid. In de vergadering der Provinciale Staten van Drenthe werd met *algemeene* stemmen besloten aan het Bestuur tot afwijzing van het verzoek te adviseren. Tot reden werd aangewezen: 1°. dat niet het stellen van borgtogt voor de uitvoering werd aangeboden; 2°. dat men nimmer het aanleggen van een kanaal uit de Drentsche hoofdvaart naar Groningen kon toestaan, zoolang het niet bleek, dat door de verlenging der Hoogeveensche vaart in verband met eene waterleiding naar Beilen het waterverlies aan de Drentsche hoofdvaart kon worden vergoed, hetwelk door de afschutting naar Groningen zou worden geleden. Zoodanig kanaal naar Groningen, andere voorgenomene verbindingen met de Drentsche hoofdvaart, zijn op het beginsel gegrond, dat de verlenging der Hoogeveensche vaart in verband met eene waterleiding naar Beilen zooveel water aan de Drentsche hoofdvaart, ook in de droogste tijden, zal aanbrengen, dat het waterverlies uit de afschuttingen zal worden vergoed. Dit denkbeeld, voorgestaan door waterbouwkundigen, wenschen de Staten van Drenthe in praktijk te zien gebragt, vóór dat een kanaal naar Groningen kunne worden toegestaan. Na

het advies tot afwijzing van de Provinciale Staten, was het weinig denkbaar, dat het Rijksbestuur de gevraagde concessie zoude verleenen en werd dezelve verleend, dan was er geene kans, om te doen uitvoeren, vooral in betrekking tot de Hoogeveensche vaart, eene concessie die bij het Bestuur en bij de geregtigden zooveel tegenstand had ontmoet.

Het was daarom, dat ik sedert die zitting der Provinciale Staten die zaak als afgedaan heb beschouwd en dit aan de in Assen aanwezige en in Amsterdam wonende Heeren heb kenbaar gemaakt.

Inmiddels had de Hoogeveensche vaart, die op den duur belangrijke voordeelen moet opleveren, reeds te lang gediend, om de overige kanalisatie van Drenthe als een gedeelte van het geheel aannemelijk te maken, en aan de eigenaren, die te lang reeds door de bijvoeging dezer vaart aan de algemeene kanalisatie van Drenthe hadden geleden, mogt het regt niet worden geweigerd, zich van die meer algemeene kanalisatie afscheiden, te meer daar er een streven schijnt te bestaan, om de Hoogeveensche vaart van de achterliggende veenen afsnijden, in welk geval, zoowel aan het Hoogeveen als aan vele der overige deelen van Drenthe de gelegenheid tot verdere ontwikkeling voor altijd zoude zijn benomen.

Op zeer ongepaste wijze is door den Heer *Alstorphius Grevelink* het denkbeeld van provincialisme geopperd; immers het nieuwe ontwerp stelt na verbinding met de Eems *de meest regtstreeksche* handelsweg open tusschen Overijssel en de Eems. Het volgen van het project aan *Balkema* geconcessioneerd is eenigermate eene opoffering, die in verband met het leidingskanaal naar Beilen geschiedt, om zoowel de vaart naar Groningen als de verdere kanalisatie van Drenthe voortebereiden. Het ontwerp is dus van algemeen en Provinciaal belang, zoo zelfs, dat wanneer het denkbeeld van genoegzame voeding van de Drentsche Hoofdvaart wordt verwezenlijkt, de Provincie door doelmatige aanwending van het overtollige water, welligt uit de meerdere opkomsten der Provinciale vaart even vele voordeelen geniet dan het subsidie bedraagt, terwijl daarentegen het maken van een leidingskanaal en het volgen van het bestaande project voor de Maatschappij eene geringe opoffering is.

De Heer *Grevelink* heeft door zijn geschrift getoond de zaak niet te kennen, en het eenige, dat ZEd. aan de Provinciale Staten van Drenthe kan tegenwerpen, is, dat zij niet gemakkelijk op bespiegelende theorien afgaan, doch boven deze de ervaring stellen.

Wat mij zelven betreft, de Heer *Alstorphius Grevelink* heeft *vergeten* in zijn geschrift bij te voegen, dat hij tijdens de beraadslaging over de zaak bij de Provinciale Staten, toen men zich over het vervolgen of afstand der zaak moest beraden, en toen aan de eigenaren der Hoogeveensche vaart, waaraan hij vreemd is, een peremptoir termijn door het Ministerie van Binnenlandsche Zaken werd gesteld, binnen welke zij een nieuw ontwerp tot verbetering der vaart moesten doen indienen, van het begin van Julij tot bij September afwezig bleef en slechts terugkwam toen alles in gereedheid was, en ik mij in dien tusschentijd had getroost, alles voor het nieuwe ontwerp in gereedheid te brengen. Gaarne nog zou ik ZEd. daarvan deelgenoot hebben gemaakt, indien ik niet gevreesd had daardoor de onderhandelingen te zullen belemmeren.

Tevens is van een andere zijde aangevoerd, dat men meerdere bezwaren aan deze onderneming had moeten verbinden en te veel het voordeelige van de kanalisatie van Drenthe was uitgekozen. Het antwoord is eenvoudig; de zaak is bij de statuten der maatschappij voorzien, waarbij wordt voorgesteld om wanneer het divident, dat meer en meer aanzienlijker moet worden, gewone rente van vijf procent overschrijdt, dit tot vermeerdering der werken en bezittingen der maatschappij te besteden, ook om zich voor eventueel verlies te dekken en om eenig buitengewoon divident te kunnen doen, zonder dat het raadzaam is vooraf te bepalen, aan welke werken die meerdere opbrengst moet worden besteed.

A. W. van Holthe tot Echten.

Belangrijk is de volgende brief, onlangs door een onzer kundigste landbouwers, Dr *W. C. H. Staring* aan een vriend geschreven.

Uwe vragen betreffende de ontginning van een heideplaatsje op de Hooge Veluwe, bevatten een hoogst moeijelijk vraagstuk, dat aan de orde van den dag is, en theoretisch zoowel als practisch door zeer velen behandeld wordt. Uwe vraag komt hierop neer: is de ontginning van heide door akkerbouw, op een paar uur afstands van eene stad of van een kanaal gelegen en alzoo van eene plaats, waar mest en veevoeder gekocht kan worden, mogelijk? onder *mogelijk* versta ik natuurlijk oeconomisch mogelijk, met winst of althans zonder verlies. Tevens bedingt gij dat er bij de te ontginnen plaats geene gelegenheid is om 't vee anders te voeden dan met gekocht en van verre aangevoerd hooi, of wel met de opbrengst der plaats zelve, en dat er op den zandigen ondergrond slechts een $1\frac{1}{2}$ palm dikke zwarte heidekorst rust.

Bij zulke gesteldheid, die van 't grootste gedeelte der Veluwe, is mijns inziens geene ontginning door akkerbouw mogelijk dan met schapen, die echter hun voedsel genoegzaam geheel buitenaf op de heide zoeken moeten. Want aan ontginning met aangekochten mest valt hier niet te denken; evenmin aan 't aanvoeren van 't noodige veevoeder om door 't houden van rundvee zelf in de behoefte van mest te voorzien.

Gij vraagt wijders, of in die behoefte van mest niet voorzien kan worden door groene bemesting, en welk veevoeder er tot zomerstalvoedering op zulken grond moet geteeld worden. Groene bemesting komt alleen te pas bij reeds in de vaag staande gronden, welke een weligen wasdom veroorloven aan de planten, die men wil onderploegen; ook ken ik geen daartoe geschikt gewas hiertelande dan de *brem*, waarvan in de Kolonien van Weldadigheid zoo uitstekend gebruik gemaakt wordt. Maar de brem groeit alleen welig genoeg op goed in de vaag staand veenachtig bouwland, d.i. in de dalgronden die na afveening der hoogeveenen blijven liggen, en de ondervinding heeft uitgemaakt dat daarvan op zandige bouwlanden of nieuw aangemaakte gronden niets te wachten is. Jammer dat de guano (een uitstekende en hoogst voordeelige mest voor zandgronden die reeds volkomen en sedert lang bebouwd zijn) niet bruikbaar is bij ontginningen.

Bij de ontginning van heide, als de door u bedoelde, zijn rogge en aardappelen de beste vruchten om mede te beginnen. Zoo men deze echter niet terstond goed, 120 voer mest (van 500 ned. pond) per bunder, bemest en den grond daarbij minstens 7,5 palm diep bewerkt, kan men wel een jaar of drie achtereen goede oogsten verkrijgen, maar dan is de bodem geheel uitgeput en vereischt nog meer mest en bewerking dan bij de eerste ontginning. In weerwil evenwel dier goede behandeling moet men de eerste zes jaren telkens voor elk gewas omstreeks 60 voer mest op 't bunder mesten. In 't derde jaar na de ontginning gelukt welligt 't zaaijen van roode klaver in de rogge; misschien ook haver met klaver; maar deze klaver levert slechts één jaar groen voeder op en mag niet dan na zes jaren op denzelfden grond terugkomen. Spurrie, 't veevoeder dat bij uitnemendheid voor onze zandgronden past, gelukt misschien op pas ontgonnen grond of als zomergewas of na de rogge. Ten einde vroeg in 't voorjaar veevoeder te hebben, kan men in 't midden van Sept. snijrogge zaaijen, die tegen Mei te maaijen is. Herfstknollen zal men welligt ook, in plaats der spurrie, in de roggestoppels kunnen telen maar niet dan met eene halve bemesting.

Zoo nu deze veevoeders gelukken, reken ik voor de zomerstalvoedering per stuk rundvee achtereenvolgens noodig te hebben: 10 ned. roeden snijrogge, 20 roeden klaver, 20 roeden zomerspurrie, de tweede snede der klaver, 60 roeden herfstspurrie en herfstknollen. Voor den winter zullen er 1000 ned. pond hooi, 150 oliekoeken of 20 mud gekookte aardappelen, en ruim 1000 ned. pond stroo noodig zijn voor elke koe, die alsdan, bij rijkelijk strooijen, met heideplaggen en al 't beschikbare stroo, 70 voer mest kan opleveren. Tot 't maaijen dier plaggen moet een bunder heide voor elk bunder bouwland beschikbaar zijn.

Het telen van bovenstaand groenvoeder kon nu geschieden met een 6jarigen omloop, waarbij 180 ned. roeden land voor elk rund gerekend moesten worden. Op de volgende wijze b.v.: 1e slag, 30 roeden aardappels; 2de slag, 30 roeden rogge, waarvan 20 met klaver ingezaaid en 10 met

herfstspurrie; 3de slag, 20 roeden klaver en 10 boekweit; 4de slag, 30 roeden rogge, 20 met herfstspurrie en 10 met snijrogge, daarna snijboekweit en dan nog herfstspurrie; 5de slag, 20 roeden zomerspurrie, daarna snijboekweit en herfstspurrie, en 10 roeden rogge met herfstspurrie; 6de slag, 30 roeden boekweit: te zamen 180 roeden land, waarvoor in de eerste 6 jaren, jaarlijks minstens noodig zijn 110 voer mest. Eene koe geeft slechts 70 voer mest, zoodat op elk rund 40 voer te kort komt, d.i. voor den bovenbedoelden heigrond minstens *f* 80 aan mest per koe of *f* 44 per bunder, benevens nog 1000 n.p. hooi d.i. minstens *f* 24 per koe of ruim *f* 13 per bunder.

Uit dit alles kunt gij genoegzaam opmaken wat volgens mijne zienswijze van heideontginning door akkerbouw op gronden als de Hooge Veluwe te wachten is. Ik weet niet of er werkelijk proeven met schapen genomen zijn: maar dit treedt eenigzins buiten uwe vraag, omdat daarbij behalve den te ontginnen grond nog wel een bunder heide tot weide voor elk schaap noodig is; 8 schapen rekent men in den mest wel eens gelijk aan eene koe, zoodat 7 a 8 bunders heide voor elk bunder bouwland noodig zou zijn, behalve 50 n. p. hooi per schaap, om het door den winter te brengen.

Buitenland.

De fransche Nat. Vergadering heeft op voorstel der regering, besloten tot wederinvoering der stedelijke belasting op 't geslagt, die kort na de Februarijomwenteling afgeschaft was. Ook is besloten dat de lijfsdwang, die kort na de omwenteling afgeschaft was, in 't vervolg weer zal worden toegepast.

De fransche Nat. Vergadering heeft den 2, met 529 tegen 140 stemmen, besloten, dat de staat van beleg te Parijs, gedurende de beraadslaging over de ontworpen constitutie zal worden gehandhaafd. Generaal *Cavaignac* verklaarde, dat, indien 't republikeinsch beginsel werd aangerand, hij geen ander wapen bezat ter bescherming der republiek dan den staat van beleg.

De **Commissarissen** uit de **Commissie** van **Landbouw** in Drenthe, ter bevordering der paardenfokkerij, maken bekend, dat bij de op heden gehoudene keuring zijn toegewezen de navolgende premiën, als:

1°. De eerste aan *H. Zeegering*, te Exlo, gemeente Odoorn, voor eene zwarte merrie, oud vier jaren;

2°. de tweede aan *H. Hamering*, te Zeijen, gemeente Vries, voor eene zwarte merrie, oud drie jaren;

3°. de eerste aan *W. Meijeringh*, te Bonnen, gemeente Gieten, voor een' zwarten hengst, oud twee jaren;

4°. de tweede aan *H. Frieling*, te Noordberge, gemeente Emmen, voor een' zwarten hengst, oud één jaar, en

5°. de derde aan *J. Snoeken*, te Uffelte, gemeente Havelte, voor een' zwarten hengst, oud één jaar.

Assen, den 2 *Sept.* 1848. *De Commissarissen voornd.*, H. TONCKENS, *Secretaris*.

NAAR N.-AMERICA VOOR LANDVERHUIZERS.

Geregelde wekelijksche gelegenheid van **Rotterdam** den **5**, **15** en **25** September naar **Havre** en van daar per geregelde postpakketschepen naar **New-York** en **New-Orleans** vertrekkende.

Deze dienst prijst zich bijzonder aan door **spoed**, geschiedende de overtogt gewoonlijk in **20** a **24** dagen. Nadere inlichtingen omtrent passage, prijs, enz. op franco aanvrage of in persoon, bij de Heeren *Smith en Comp.* te Rotterdam en bij H. LUNSINGH, *Agent buiten der A-poort te Groningen.*

De ondergeteekende belast zich met het bezorgen van **nieuwe bladen Coupons** bij de **Certificaten** 3°/o **Nationale Werkelijke Schuld**, en verzoekt aan hem de bewijzen ter bekoming dier stukken ter hand te willen stellen.

Assen, 7 *September* 1848. A. MENNEGA.

*** De gemiddelde prijzen der Rogge en Boekweit, op de weekmarkten van *Assen*, *Koevorden*, *Hoogeveen* en *Meppel*, gedurende de tweede helft der maand Aug. 1848, hebben bedragen, het Ned. mudde: te *Assen*, Rogge *f* 5.18, Boekweit *f* 4.08; te *Koevorden*, Rogge *f* 4.87½, Boekweit *f* 4.75; te *Hoogeveen*, Rogge *f* 5.40, Boekweit *f* 5.20; te *Meppel*, Rogge *f* 5.35, Boekweit *f* 5.00.

De zetting van het roggebrood is laatstelijk bepaald:

te *Assen*,	op den 31 Aug.	de 6 ned. ponden	47 cent.
te *Koevorden*,	» » 28	» » »	» 44 »
te *Dalen*,	» » 29	» » »	» 40 »
te *Hoogeveen*,	» » 8	» » »	» 42 »
te *Meppel*,	» » 31	» » »	» 44 »

Assen, 6 *Sept.* 1848.

Koevorden, 4 *Sept.* Rogge *f* 5.00; Boekweit *f* 4.75; Boter, ned. pond *f* 0.55.

Hoogeveen, 5 *Sept.* Rogge *f* 5.35; Boekw. *f* 5.20; Haver *f* 2.65; Boter n. pond *f* 0.65.

Ter markt aangebragt: 131 mudd. Rogge; 42 mudd. Boekweit; 46 mudd. Haver; 880 pond. Boter.

Assen, 7 *Sept.* Rogge *f* 6.00 a *f* 4.90; Boekweit *f* 4.50 a *f* 4.25; Aardapp. *f* 1.80 a *f* 1.50; Boter ned. pond *f* 0.65 a *f* 0.60; Hooi » . » ned. pond *f* » . »; Stroo 100 ned. pond *f* 3.00. [illegible] 110 mudd. Rogge; 20 mudd. Boekweit; [illegible] 160 ned. p. Boter; 0 n. p. Hooi; 1000 n. p. Stroo; Wagens 50.

Steenwijk, 4 *Sept.* Rogge *f* 4.90 a *f* 5.40. Boekweit *f* 6.30 a *f* 6.50. Haver *f* 3.20 a *f* 3.25. Boter ⅛ vat *f* 14.00.

Groningen, 5 *Sept.* Tarwe *f* 7.50 a *f* 9.00. Rogge *f* 4.80 a *f* 5.60, nieuwe *f* 4.70. Boekweit, zand *f* 5.10, veen *f* 4.50 a *f* 4.90. Gerst *f* 3.70 a *f* 4.00, knobbe *f* 3.50 a *f* 4.10. Dikke haver *f* 2.60 a *f* 3.40. Voerhaver *f* 2.40 a *f* 2.70. Paardeboonen *f* 5.00 a *f* 5.50. Koolzaad *f* 7.25 a *f* 9.50. Gort grove *f* 6.75 a *f* 7.00, parel 100 ned. pond *f* 10.00 a *f* 10.50. Raapolie per vat *f* 32.50. Tarwe niet dan lager te plaatsen. Oude rogge als genoteerd wel te verkoopen, nieuwe dito daarentegen tot bovenstaande prijzen te vergeefs aangeboden. Boekweit alleen aan consumtie tot 20 ct beneden den vorigen koers verkocht. Garst ook 20 ct lager afgegeven. Dikke haver 10 ct minder verkocht, voersoorten als voren. Koolzaad over 't geheel met weinig verandering. Gort in een doen.

Amsterdam, 6 *Sept.* Werk. Sch. 2½ pct 44 5/16 a ⅜; dito 3 pct 52 a ⅛; dito op resc. 3 pct » a »; Werk. Sch. 4 pct 68¼ a ½; O.I. leening 4 pct 66¾; Am. Synd. 3½ pct 67⅞ a 68⅛; Handelm. 4½ pct » a »; Haarlemmerm. 5 pct 87½ a ¾; Aand. Rijnspoorw. 4½ pct » a »; Aand. Holl Spoorw. » a ».

Onze fondsen waren eergister flaauwer gestemd, gister een weinig vaster, en blijven heden, na eenige dobberingen, iets minder vast.

Op de jaarmarkt, den 1 dezer te Emmen gehouden, waren aangebragt 130 koeijen, 52 jongbeesten en 232 varkens; er was veel kooplust, en de koeijen zoowel als de varkens zijn meest alle voor hooge prijzen verkocht.

Te *Assen*, bij VAN GORCUM EN COMP., Provinciale Drukkers.